

з нагоды

Жывыя сустрэчы

У Саюза пісьменнікаў Беларусі і Выдавецкага дома «Звязда» склалася добрая дружба з навучэнцамі і выкладчыкамі Мар'інагорскага аграгэаграфічнага каледжа імя Героя Савецкага Саюза У. Е. Лабанка. Вось і нядаўна ў гэтай навучальнай установе прайшла сустрэча старшын СІП, дырэктара — галоўнага рэдактара Выдавецкага дома «Звязда» Алеся Карлюкевіча з навучэнцамі і выкладчыкамі. Дыялог пра беларускую літаратуру, яе найноўшыя здабыткі ішоў у межах праграмы мерапрыемстваў «Тыдзень бацькоўскай любові». Аляксей Карлюкевіч згадаў творчасць паэтаў-землякоў, якія падарылі чытачу свае вершы пра маці і бацьку, пра сямейныя каштоўнасці, традыцыйны сямейнае выхаванне, — Аляксей Бачылу, Генадзя Кляўко, Уладзіміра Ляпёшкіна, Таісу Бондар...

Размова ішла і на тэмы героіка-патрыятычнага выхавання, захавання гістарычнай памяці, ролі моладзі ў развіцці зацікаўлення грамадства да вывучэння розных старонак гісторыі нашай Айчыны. Пісьменнік і краязнаўца пазнаёміў навучэнцаў са сваімі кнігамі «Родныя сляды», «Старонкі радзімазнаўства», «Пухавіччына. Літаратурнае гняздо Беларусі», «І марам волю дам», «Сцяжынкамі Ігуменшчыны», «Святло сяброўства». На старонках гэтых выданняў — расповед пра павязь з Міншчынай, Пухавіцкім

краем рускага паэта-франтавіка Міхаіла Матусоўскага, пра партызана і пісьменніка Усевалада Сабліна, які непадалёку ад Мар'інай Горкі, у рудзенскіх ваколіцах, выдаў на акупаванай фашыстамі тэрыторыі паэтычны зборнік «Мстители», пра вучоных і пісьменнікаў — ураджэнцаў Мар'інай Горкі, Пухавіччыны, старадаўняй Ігуменшчыны.

«Кнігі Алеся Карлюкевіча падштурхоўваюць да актыўных краязнаўчых падарожжаў, да вывучэння гісторыі нашай Айчыны, — такую выснову па выніках сустрэчы зрабіла

выкладчык беларускай мовы і літаратуры Мар'інагорскага аграгэаграфічнага каледжа Алена Валянцінаўна Свірыдава. — І мы ўвогуле ўдзячны Саюзу пісьменнікаў Беларусі, Выдавецкаму дому «Звязда» за сустрэчы з пісьменнікамі, якія былі арганізаваны ў апошнія гады ў нашай навучальнай установе. Фактычна знаёмства з сучаснай беларускай літаратурай мы праходзім праз жывыя сустрэчы, новыя творы прозы, паэзіі, публіцыстыкі адкрываем ад саміх аўтараў».

Нагадаем, што ў аграгэаграфічным каледжы вучыліся альбо працавалі і беларускія пісьменнікі. Сярод іх — паэт-сатырык Захар Бірала (першая яго кніга — «Смех і радасць вёскі» — пачылася свет у 1929 годзе з прадмовы Кузьмы Чорнага), аўтар п'ес «Вяселле», «Максім Саравітан», «Песні нашых дзён», «Чырвоныя кветкі Беларусі» Васіль Гарбацэвіч, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь празаік і публіцыст Уладзімір Глушакоў...

Сяргей ШЫЧКО

акцыі

Для гамяльчан — з удзячнасцю

Часовую экспазіцыю «Вызваленне Беларусі. Верасень 1943 года — ліпень 1944-га» ў Гомельскім дзяржаўным медуніверсітэце прэзентаваў Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Увазе наведвальнікаў прадстаўлены матэрыялы з фондаў музея, якія адлюстроўваюць храналогію вызвалення Беларусі. У экспазіцыі перададзена тэма ўзаемадзеяння партызан з Чырвонай Арміяй, звесткі аб наступальнай аперацыі «Баграціён». Асобны стэнд прысвечаны палявым пошце, дзе можна пачуць лісты савецкіх салдат, якія, на жаль, не дачакаліся Перамогі. Папоўнілі экспазіцыю і супрацоўнікі Гомельскага медуніверсітэта. Змешчаны ўспаміны выкладчыкаў ВНУ аб сваіх родных, якія ратавалі параненых на фронце.

У ГДУ імя Ф. Скарыны да «Марафону адзінства» адкрылася выстаўка «Кнігі ў дар Прэзідэнта». Тут можна ўбачыць збор унікальных выданняў, якія ў розныя часы дарылі Аляксандру Лукашэнку лідары краін, гра-

Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.

мадскія і культурныя дзеячы. У экспазіцыі сваё месца знайшоў унікальны збор для гісторыкаў, музеолагаў, этнографіў — «Беларускі архіў старажытных грамад», які быў выдадзены ў Маскве ў 1824 годзе і змяшчае дакументы XVI—XVIII стагоддзяў.

Фотапраект «Беларусь. Узлёт» да «Марафону адзінства» адкрыўся ў Гомелі ў гандлёва-забаўляльным цэнтры «Крышталь». Праект ўяўляе сабой збор фатаграфій за перыяд 30-гадовага шляху незалежнай Беларусі. Усяго на выстаўцы прадстаўлена 40 плакатаў, на якіх можна ўбачыць у тым ліку работы такіх знакамітых фатографіў БелТА, як Аркадзь Нікалаеў, Уладзімір Шуба, Аляксандр Дзідзевіч. На кожным плакаце ёсць QR-код з інфармацыяй і вялікім зборам здымкаў па тэме.

— За 30 мінулых гадоў дасягненні бачныя ва ўсіх сферах: ад эканамічнай да сацыяльнай. Краіна прайшла значны шлях умацавання і развіцця. Але самае галоўнае — гэта сучаснасць і будучыня, — падзяліўся ўражаннем ад выстаўкі дырэктар Гомельскай Ірынінскай гімназіі Юрый Набока.

Да «Марафону адзінства» ў Гомелі прымеркавалі адкрыццё мурала «Будучыня Беларусі ў тваіх руках». Арт-аб'ект упрыгожыў сцяну жылога дома па вуліцы Ланге. Актыўны ўдзел у рэалізацыі гэтага праекта прымала моладзь.

— Мы заўжды чакаем прапаноў ад моладзі. І вось адной з іх стала размяшчэнне арт-аб'екта насупраць сквера Дружбы, каля адной з вядучых ВНУ нашай краіны — Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта. Вялікая колькасць мерапрыемстваў штогод праходзіць менавіта тут, — звярнуў увагу на цырымоніі адкрыцця мурала сакратар Цэнтральнага камітэта ГА «БРСМ» Аляксандр Лук'янаў і зазначыў, што арт-аб'ект «Будучыня Беларусі ў тваіх руках» распрацаваны маладымі актывістамі.

— Адзінства ўсяго грамадства пачынаецца перш за ўсё з сям'і. Вядома, у дзяржаве робіцца шмат для падтрымкі маладых сем'яў, для таго, каб яны з упэўненасцю рабілі першы крок на шляху стварэння сям'і, — дадаў лідар БРСМ.

Наталля КАПРЫЛЕНКА

юбілеі

Пад промнямі творчасці

У Мінскай абласной бібліятэцы імя А. С. Пушкіна адбыўся творчы вечар заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Нацыянальнай літаратурнай прэміі Беларусі, кандыдата філасофскіх навук Зіновія Прыгодзіча.

Павіншаваць пісьменніка і публіцыста з яго 80-годдзем завіталі народная артыстка Рэспублікі Беларусь, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Марыя Захарэвіч, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Валерыя Анісенка, народны артыст, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, заслужаны дзеяч мастацтваў, кампазітар Леанід Захлеўны разам з ансамблем народнай музыкі «Бяседа», кіраўнік Беларускага дзяржаўнага ансамбля «Свята» Вячаслаў Статкевіч, а таксама заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Навум Гальпяровіч. Творцы, вядома, і віншавалі юбіляра творча — дэкламавалі вершы і ўрыўкі з яго кніг, спявалі, дзяліліся цікавымі ўспамінамі.

Старшыня Мінскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў

Беларусі Леанід Крыванос зачытаў віншаванне старшыні СІП Алеся Карлюкевіча і ўручыў Зіновію Кірылавічу грамаду ад СІП за ўклад у беларускую літаратуру, выказаўшы спадзяванне, што пісьменніцкая суполка будзе яшчэ многа гадоў грэцца пад сонечнымі промнямі творчасці такой асобы, як Зіновій Прыгодзіч. Было віншаванне і ад сталічных калег: яго перадаў намеснік старшыні Мінскага абласнога аддзялення

СІП, паэт і перакладчык Рагнед Малахоўскі. Да яго віншаванняў далучыліся Ірына Карнаухава, Тацяна Дашкевіч, Міхась Кенька, Наталля Касцючанка, Антон Анісовіч.

Дырэктар пушкінскай бібліятэкі Наталія Вашчыла назвала талент Зіновія Прыгодзіча боскай іскрай, а яго — сапраўдным творцам, які шмат зрабіў для літаратуры і духоўнасці. Яна акцэнтавала ўвагу на тым, што ўсе кнігі Зіновія Кірылавіча пра каханне да жанчыны, любоў да людзей і жыцця.

Асабліва карыснай творчай сустрэча была моладзі, якая таксама прысутнічала на мерапрыемстве. Навучэнцы цікавіліся (яны актыўна задавалі свае пытанні), якім быў творчы шлях Зіновія Прыгодзіча ў літаратуру, якое яго стаўленне да пісьменніцтва сёння, чаму ён пісаў менавіта пра каханне і любоў. Юбіляр настальгіраваў і з ахвотай расказваў пра свае адносіны з іншымі вядомымі пісьменнікамі, сярод якіх быў і Уладзімір Караткевіч.

Ірына ПРЫМАК
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

«ЛіМ»-люстэрка

Вялікі тэатр Беларусі прадставіў нацыянальную оперу «Дзікае паляванне караля Стаха» Уладзіміра Солтана на сцэне Марыінскага тэатра. Першае за ўсю гісторыю гэтага калектыву выступленне на славацкай сцэне прайшло ў рамках Дзён Мінска ў Санкт-Пецярбургу. Прэм'ера спектакля, які публіка ўбачыла на Новай сцэне Марыінскага тэатра, адбылася ў Вялікім тэатры ў 2021 годзе. Пастаноўку ажыццявіла галоўны рэжысёр Вялікага тэатра Беларусі, уладальнік медаля Францыска Скарыны Ганна Маторная. Між тым сама опера была створана ў 1989 годзе. У 1990-м першая пастаноўка была адзначана Дзяржаўнай прэміяй БССР.

Дні беларускага кіно стартвалі ў Душанбэ з паказу фільма «Кіношнікі» Кірыла Халецкага ў кінатэатры «Ватан», перадае «ИТАР-ТАСС». Перад паказам да глядачоў звярнулася дырэктар студыі «Таджыкфільм» Махмадсаід Шахіён, пасол Беларусі ў Душанбэ Віктар Дзенісенка, а таксама генеральны дырэктар кінастудыі «Беларусьфільм» Юрый Аляксей. Акрамя камедыі, у Душанбэ паказалі яшчэ дзве кінастужкі, зробленыя ў нашай краіне, — «На другім беразе» Андрэя Хрулёва і «Ліст чакання» Аляксандра Яфрэмава.

Народны фальклорны ансамбль «Горскія харашухі» Горскага сельскага Дома культуры Цэнтралізаванай клубнай сістэмы Краснапольскага раёна стаў лаўрэатам міжнароднага фестывалю мастацтваў «Мы разам». Калектыву стаў лаўрэатам II ступені ў намінацыі «Народныя спевы», паводляецца на сайце sb.by. Гэта ўжо трэцяя ўзнагарода зборнага фальклорнага спадчыны з пачатку года: крыху раней ансамбль «Горскія харашухі» стаў лаўрэатам I ступені ў міжнародным конкурсе «Зорная дарожка» і лаўрэатам II ступені ў міжнародным конкурсе «Мая мелодыя».

Міжнародны кангрэс «Бібліятэка як феномен культуры» праходзіць у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Мерапрыемства прысвечана 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У рабоце форуму прымаюць удзел дэлегаты з Беларусі, а таксама краін блізкага і далёкага замежжа — Азербайджана, Арменіі, Індыі, Расіі, Сербіі, Казахстана, Малі, Гвінеі, Тога, Францыі ды іншых. Гэта кіраўнікі і спецыялісты найбуйнейшых бібліятэк, музеяў, выдавецтваў, навукова-даследчых арганізацый і адукацыйных устаноў, вытворцы праграмнага забеспячэння, тэхнічных сродкаў, інфармацыйнай прадукцыі і прамысловага абсталявання для бібліятэк.

Выстаўка карцін расійскага мастака Марка Смёрнова адкрыецца ў «Доме Масквы» 1 лістапада, перадае агенцтва «Мінск-Навіны». Творы аўтра выкананы ў жанрах пейзажа, партрэта і нацюрморта. У экспазіцыі будуць таксама прадстаўлены гістарычныя карціны, выявы рэлігійна-культурай архітэктуры і падзей духоўнага жыцця. Марк Смёрноў выстаўляе свае работы ў многіх кутках Расіі. Акрамя таго, ён ужо другі год прадстаўляе сваю краіну на міжнародным салоне сучаснага мастацтва ў Луўры (Парыж).

Выніковая выстаўка XXVIII Міжнароднага пленэру па жывалісе «Вобраз Радзімы ў выяўленчым мастацтве» адкрылася ў Магілёўскім абласным мастацкім музеі імя П. В. Масленікава. На ёй прадстаўлены работы 15 удзельнікаў. Карціны, якія адлюстроўваюць уражанні ад прыроды, культуры, архітэктуры і гісторыі Магілёўскай вобласці, прапанаваны мастакамі з шасці краін — Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі, Узбекістана і Туркменістана. Творчае мерапрыемства сёлета прысвечана 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 110-годдзю з дня нараджэння народнага мастака Беларусі Паўла Масленікава.

Прэзентацыя экспазіцыі і афіцыйная цырымонія ўзнагароджвання пераможцаў III Міжнароднага конкурсу плаката да 145-годдзя Казіміра Малевіча «УНОВИС. XXI век. #Малевич Черный / #Малевич Белый» адбыліся ў Музеі гісторыі Віцебскага народнага мастацкага вучылішча. На выстаўцы прадстаўлена каля 120 работ больш як сотні аўтараў з 13 краін. Размясціліся творы ў дзвюх залах: частка прадстаўлена ў Віцебскім цэнтры сучаснага мастацтва, другая — у Музеі гісторыі ВНМВ.

Міжнародны фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка» пройдзе ў Клімавічах. Свята стартуе 31 кастрычніка і працягнецца да 3 лістапада. Гэтым разам сваю творчасць пакажуць звыш 130 канкурсантаў з чатырох краін: Беларусі, Расіі, Азербайджана і Узбекістана. Творчае спаборніцтва ў рамках фестывалю пройдзе ў трох узроставых катэгорыях: малодшая (9—12 гадоў), сярэдняя (13—15 гадоў), старэйшая (16—18 гадоў). Конкурсныя праслухоўванні і прагляды адбудуцца па намінацыях «Эстрадыны вакал. Салісты», «Эстрадыны вакал. Ансамблі», «Народны вакал. Салісты», «Народны вакал. Ансамблі», «Калектывы сучаснага танца», «Калектывы народна-сцэнічнага танца» ды іншых.

Цікавінкі ад Яўгеніі ШЫЦЬКІ